

අන්තර් අධිරාජ්‍යවාදී ගැටුම්වලින් වැසිගිය යුක්රේනය පිළිබඳ පැරිස් සමුළුව

Paris summit on Ukraine overshadowed by inter-imperialist conflicts

ක්‍රාරා වයිසිස් විසිනි

2019 දෙසැම්බර් 10

මැයි සැම්බර් 9 වන දින පැරිසියේ පැවති සමුළුවේදී යන රටවල තායකයින්, වසර අවසානය දක්වා තැබූ නැගෙනහිර යුක්රේනයේ සටන් විරාමයකට එකත විය. රතියා "නොර්මන්චි ආකෘතියේ" සාකච්ඡා වලින්, විශේෂයෙන් එක්සත් ජනපදය බැහැර කර තිබුම සැලකිය යුතු කාරනයකි. පවතින ගැටුම්වල සියලු විවාදාත්මක ගැටුපු විසඳී ඇත්තේ ද නැත. 2014 පෙබරවාරි මාසයේ එක්සත් ජනපද හා යුරෝපා සංගමයේ පිටුබලය ලැබූ කිවිහි අන්තර් දක්ෂිනාංසික ක්මන්තුනයකින් අවුලුවන ලද නැගෙනහිර යුක්රේනයේ සිවිල් යුද්ධය, 13,000 කට අධික පිරිසකගේ ජ්විත බිජුගෙන ඇති අතර මිලියනයකට අධික පිරිසක් අවත්ත් කර ඇත.

යුක්රේන ජාත්‍යාධිති වොලොචිලියර සෙලෙන්ස්කි සහ රැසියානු ජාත්‍යාධිති විලැඩිම්පර පුරින් යන දෙදෙනාම මෙම සාකච්ඡා "සාර්පක" යැයි හැඳින්වුනු. ඒකාදස්ද ප්‍රකාශයක් මගින් ප්‍රකාශ කළේ, "සටන් විරාමය සම්පූර්ණයෙන් හා පුළුල් ලෙස වියාත්මක කිරීමට පාර්ශවයන් කුපැවී සිටින අතර, 2019 වසර අවසන් විමට පෙර අවශ්‍ය සියලු සටන් විරාම පියවර සඳහා සහය ලබාදෙමින් ඒය ගක්මිමත් කෙරෙනු ඇත" යනුවෙනි. යුද සිරකරුවන් 250 ක් ඩුට්මරු කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ද ඔවුනු එකත වෙති. 2015 මින්ස්ක් ගිවිසුම සාක්ෂාත් කර ගැනීම අරමුණු කර ගනිමින් හිටපු ජර්මානු විදේශ ඇමති සහ වත්මන් ජාත්‍යාධිති ඉෂ්න්-වෝල්ටර ස්ටින්මියරගේ නොපැහැදිලි සැලැස්මක් වන ස්ටින්මියර සූතිය, සමුදුවට සම්බන්ධ වන සියලුම නියෝජිතයින් විසින් අනුමත කිරීම ද වාර්තා වේ.

කෙසේ වෙතත්, නැගෙනහිර යුක්රේන දෙශීම්වාදී ප්‍රදේශවල තත්ත්වය පිළිබඳ ස්ථීර එකතනාවයක් ඇති නොවේ. යුක්රේනය සහ රැසියාව ද නව ගැස් ගිවිසුමක් සඳහා එකත නොවූ අතර, මෙම ගිත සාතුවේ ද යුක්රේනය ගැස් හිගයක අවදානමට මුහුනපා සිටි. නොර්මන්චි ආකෘතියේ තවත් රස්වීමක් ඉදිරි මාස හතර තුළ පැවැත්වීමට නියමිතය.

රැසියාව විසින් සහනයක් ලබා දීම වැළැක්වීම සඳහා එක්සත් ජනපදයේ පිටුබලය ලබන අන්තර් දක්ෂිනාංසික හා ක්‍රියාවාසිකාරයේ සැලකිය යුතු කොටස් වලින් සෙලෙන්ස්කි වෙත දේශීය වශයෙන් දැඩි විවින්යාකයක් එළුවේ තිබුනි. සෙනසුරාදා සහ ඉරිදා යුක්රේනයේ අන්තර් දක්ෂිනාංසියේ ආධාරකරුවන් දක්ෂා ගැනීම අතර පිටපැව්‍ය වන ගැලුම් හමුවේ, 1991 සෝවියට සංගමය විසුරුවා හැරිය තැන් පටන් කළාපය තුළ පවත්වාගෙන ගිය ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදී මූලෝපාය දිගැනීර. ඒ, යුරේසියානු භූම් හාය පාලනය කිරීම තුළින්, එරට ලෝක ආධිපත්‍ය සුරක්ෂිත කිරීම අරමුණු කර ගෙන ය. එක්සත් ජනපදය විසින් රැසියානු දේශීමා දක්වා නොවේව ව්‍යාප්ත කිරීම සහ යුරෝපා සංගමය විශාල කිරීම තුළින් ඒට වටැම් ප්‍රවේශය මඟ කිරීමට කිසිවෙකුට ඉඩ නොදෙමු.

විරෝධී නව නාසි පක්ෂයක් වන ස්වාධීඛා ද ඇතුළත් වූ අතර එය 2014 කුමන්තුනයේ වැදගත් කාර්යාලයක් ඉටු කළේය. හිටපු ජාත්‍යාධිති පෙලටෝ පොරොෂේන්කෝ ඉරිදා අන්තර් දක්ෂිනාංසික රැලිය ඇමතිය.

පැරිසියේ යුක්රේන දුන පිරිසට, සෙලෙන්ස්කි හැරැනු විට යුක්රේනයේ අභ්‍යන්තර කටයුතු අමාත්‍ය ආසෙනි අවාකොට් ද එක්ව සිටියේය. හෙතෙම එරට පැරැමිලිටර් ගැසිස්ට් සංවිධාන සමග ඇති සබඳතා පිළිබඳව කුපකට පුද්ගලයෙක් වන අතර එක්සත් ජනපද ජාත්‍යාධිති බොනල්ඩ් මුම්ප්ට එරහි දේශාහියෝග පරික්ෂණයේදී විමොනුවිකින්ගේ ප්‍රකාශනයේ සිටි. යුක්රේන ත්‍රිවිධ හමුදාවේ අන දෙන නිලධාරී රැස්ලාන් හොම්වක් ද නියෝජිත කන්ඩායමට ඇතුළත් විය.

සෙනසුරාදා එක්සත් ජනපද ආරක්ෂක ලේකම් මාක් එක්ස්පර ප්‍රකාශ කළේ, එක්සත් ජනපද ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව යුක්ෂ්නයේ මිලිටරිය සඳහා තවත් බොල් මිලියන 250 ක වාරිකයක් දීමට සැලපුම් කරන බවයි. රැසියාවේ පිටුබලය ලබන දෙශීම්වානින් සමග මිලිටර් ගැටුමක යෙදී සිටින යුක්රේනයේ හමුදාවට සහ ගැසිස්ට් පැරැමිලිටර් සංවිධානවලට දීමට නියමිතව තිබූ මාරක ආයුධ ආධාර අත්හිටුවීම, ව්‍යුම්ප්‍ර එරහි දේශාහියෝග නඩු විභාගයේ කේන්දුය වී තිබේ.

පැරිසියේ පැවති සාකච්ඡාවට ආසන්නව නිකුත් කළ නිවේදනය, රැසියාව සහ යුක්රේනය සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදු නොකරන ලෙස ප්‍රන්සයට හා ජර්මනියට යාන්ත්මින් සැශුවූ අනතුරු ඇගැවීමක් විය. සමුදුවට පෙර නොවේවේ එක්සත් ජනපද තානාපති කේ බෙලි හවිසන් වොශීටන් පරික්ෂකවරයාට පැවුසුවේ, "නොවේව යුක්ෂ්නය වෙනුවෙන් දැඩි ලෙස කුපැවී සිටි. මම විශ්වාස කරන්නේ ප්‍රන්සය ද එස්ස්මය. යුක්රේනය ගක්මිමත් කිරීම සඳහා අප සැවාම එහි සිටිමු. යුක්රේනය යුක්රේනය වීමට ඉඩ දීමේ ප්‍රවේශය මඟ කිරීමට කිසිවෙකුට ඉඩ නොදෙමු."

ඇමරිකානු පාලක පන්තිය තුළ උගුවන යුද්ධය හා අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් අතර තියුණු වන ගැලුම් හමුවේ, 1991 සෝවියට සංගමය විසුරුවා හැරිය තැන් පටන් කළාපය තුළ පවත්වාගෙන ගිය ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදී මූලෝපාය දිගැනීර. ඒ, යුරේසියානු භූම් හාය පාලනය කිරීම තුළින්, එරට ලෝක ආධිපත්‍ය සුරක්ෂිත කිරීම අරමුණු කර ගෙන ය. එක්සත් ජනපදය විසින් රැසියානු දේශීමා දක්වා නොවේව ව්‍යාප්ත කිරීම සහ යුරෝපා සංගමය විශාල කිරීම තුළින් ඒට වටැම් ප්‍රවේශය මඟ කිරීමට කිසිවෙකුට ඉඩ නොදෙමු. එක්සත් ජනපදය විසින් රැසියානු දේශීමා දක්වා නොවේව ව්‍යාප්ත සහ යුරෝපා සංගමය විශාල කිරීම තුළින් ඒට වටැම් ප්‍රවේශය මඟ කිරීමට කිසිවෙකුට ඉඩ නොදෙමු.

මිලිටරිවාදයේ තීරනාත්මක මූක්ෂු බවට පරිවර්තනය කර ඇත.

පුක්රේනය එතිහාසිකව එම මූලෝපායේ කේත්දය බවට පත්ව ඇත. නේටෝව සහ එක්සත් ජනපදය විසින් රුසියාවට එරෙහිව පුක්රේනය විශ්වාසදායක මූක්කුව බවට පත් කිරීමේ මෙහෙයුම සඳහා එක්සත් ජනපදය විශාල සම්පත් ප්‍රමානයක් යොදවා තිබේ. 2004 දී සිංහල සංවිධානයේ අරමුදල් හා සහයෝගය ඇත්ත්ව පුක්කුත් කතිපයාධිකාරයේ සහ ඉහළ මධ්‍යම පත්තියේ කොටස් රීතියා “තැපිලි විජ්‍රේලය” තුළින් රුසියානු හිතවාදී ආන්ත්‍රික පෙරලා දැමිය. ඉන්පසු 2013-2014 දී එක්සත් ජනපදය හා පුරෝපා සංගමය රට සහයෝගය දැක්වූයේ, ගැසිස්වී නායකත්වයෙන් යුත් කුමන්තුනයකින් සහ පොරොපෙන්කෝ තන්තුය පිහිටුවීමෙන් අවසන් වූ මයිබාන් ව්‍යාපාරය හරහාය.

පුක්රේනය එතිහාසිකව එම මූලෝපායේ කේත්දය බවට පත්ව ඇත. නේටෝව සහ එක්සත් ජනපදය විසින් රුසියාවට එරෙහිව පුක්රේනය විශ්වාසදායක මූක්කුව බවට පත් කිරීමේ මෙහෙයුම සඳහා එක්සත් ජනපදය විශාල සම්පත් ප්‍රමානයක් යොදවා තිබේ. හිටපු එක්සත් ජනපද සහකාර රාජ්‍ය ලේකම් වික්ටෝරියා නුලන්ඩ් පවතින පරිදි 1991 සිට 2014 දක්වා කාලය තුළ එක්සත් ජනපදය පුක්කුත් තිබේ “සිවිල් සමාජයට” බොලර බිජියන 5 ක් පමණ දී තිබේ. 2014 සිට එක්සත් ජනපදය පුක්කුත් ය වෙනුවෙන් තවත් බොලර බිජියන 5 ක් වියදීම් කර ඇති බව දේශාහියෝග නඩු විභාග වලදී කොන්ග්‍රස් සාක්ෂි අනුව පෙන්නුම් කර ඇත. පුක්කුත් හමුදාව සහ අසෝව් බලපෑතිය වැනි පැරාමිටර් ගැසිස්වී සංවිධාන ප්‍රජාත්‍යා හා සන්නද්ධ කිරීම සඳහා එක්සත් ජනපද හමුදාව ස්ථානාකාරී දායකත්වයක් ලබා දී ඇත. (මෙයද බලන්න: එක්සත් ජනපදය රුසියාව සමග “ලනුපුම් පුද්ධයක්” කළ යුතු යැයි තීරනය කළේ කුවුද?)

ප්‍රත්ස ජනාධිපති එමානුවෙල් මැතොන් මෙම සමුළුවට ආක්‍රමනයිලි ලෙස තල්ලුව දුන් අතර, ජනාධිපති ලෙස පත්වීමට පෙර සහ පසුව කිහිප වතාවක්ම සෙලෙන්ස්කි හමුවේ ඇත. වර්ධනය වන අත්ලාත්තික් සාගර ආතිතය මධ්‍යයේ මැතොන්, “රුසියාව කෙරෙහි අපගේ ස්ථාවරය තැවත සලකා බලන ලෙස” නේටෝව හා පුරෝපා සංගමයෙන් ඉල්ලා සිටිය. මැතකදී ද ඉකොනොමිස්වී සරාරාව සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාක්ෂිවකදී මැතොන්, නේටෝව “මොලය මියගිය” ඒකක් ලෙස හැඳින්වේය. නේටෝව සහ එක්සත් ජනපදය පිළිබඳ ඔහුගේ විවේචන, සඳහා පුක්රේන සමුළුවට දින කිහිපයකට පෙර නේටෝව සමුළුවිදී එක්සත් ජනපද ජනාධිපති ව්‍යුත්ගේ මුළුම් දැඩි හෙලාදැකීමට ලක් විය. (මෙයද බලන්න: වැඩෙන අන්තර් රාජ්‍ය ගැටුම්වලින් නේටෝව සමුළුව දෙදරුම් කයි)

මැතොන් නේටෝව බැහැර කිරීම බර්ලිනය විසින් ද ප්‍රතික්ෂේප කර තිබේ. රුසියානු-ප්‍රමානු නල මාර්ගයක් වන නොරැඩ් ස්ථීරීම් 2 ද ඇතුළුව එක්සත් ජනපදය සමග වැඩෙන ආත්තින් නොතකා ප්‍රමතිය, නේටෝව පවත්වා ගෙන යාමේ සහ ගක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව අවධාරනය කර තිබේ. වෙළවන් බොලුම්වාදී නායකයින් දෙමෙනෙකු සාන්නය කිරීමට හවුල් වූ බවට වෙදානා කරමින් රුසියානු රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයන් දෙදෙනෙකු නෙරපා හැරීමත් සමග මැත් සහිත හැරෙමින් තිබේ. පුක්රේන සමුළුවට පෙර ජර්මානු ආරක්ෂක භාර්තා භැංක් ස්ථානක අන්තර් හයිජින් සාක්ෂිව පුක්රේනය විසින්

ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීම්වලට රුසියාව යටත් විය යුතු බවත්, රටේ අරඛුදයට කෙමිලිනය වගකිව යුතු බවත්ය. සමුළුවිදී මරකෙල් සහ පුරින් මැතකදී හටගත් රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික අරඛුදය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා හමු වූ බව වාර්තා වේ.

කෙසේ වෙතත් මෙම මූලෝපාය, එහි ප්‍රධාන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අසමත් වී තැනු. පුක්රේනය සිවිල් පුද්ධයක ගිලි සිටින අතර පුරින් තන්තුය එහි ස්ථානමතක ව පැවතිම, එක්සත් ජනපද විශ්වාසදායක පුද්ධයකියේ ඇසෙහි ඇනුන උක්ක බවට පත්ව ඇත. නැගෙනහිර පුක්රේනයේ මිලිටරි හිටිම, දැනට ඇති කුලීකාර පුද්ධය රුසියාව සමග සංස් පුද්ධයක් බවට පත් නොකර තීරාකරනය කළ නොහැකි බවට විශ්වේෂකයේ පුලුල් ලෙස එකග වෙති.

නැගෙනහිර පුක්රේන ජනගහනය අතර පැවති ජන්ද විමසීම මගින් පුරෝපා සංගමයට හා නේටෝවට රට තුළට පිවිසීමට ඇති දැනී සතුරුකම තැවත තැවතත් ඇගතුම් කර ඇති අතර, රට තුළ දැවැන්ත දේශපාලන හා මිලිටරි ගැටුම්වලින් තොරව මෙම භූමි පුද්ධය ඒකාබද්ධ කළ හැකි යැයි සිතිය නොහැකි බව ඔවුන්ගේ අදහසයි. පුලුල් ලෙස වෙරයට පාතා වූ පුද්ධය අවසන් කිරීමට සහ ඔහුගේ පුර්වග මියා වූ පොරොපෙන්කෝගේ ප්‍රකෝපකාරී රුසියානු විරෝධී ප්‍රතිපත්ති අත්හිටුවීමට දුන් පොරොන්දුවල පදනම මත සෙලෙන්ස්කි අප්‍රේල් මාසයේදී බලයට පත් විය.

ඒ හා සමානව, රුසියාවේ දක්ෂිනාංසික ලිබරල් විරෝධය සහ ඇලෙක්සි නවාල්නී වැනි පුද්ගලයින් ප්‍රවර්ධනය කර, ආර්ථික පුද්ධය හා සම්බාධක හරහා පුරින් තන්තුයට වල කැපීමට එක්සත් ජනපදය ගත් උත්සාහයන් ලබා දී ඇත්තේ සිම්ත ප්‍රතිපල පමණි.

කළාපයේ එක්සත් ජනපද විදේශ ප්‍රතිපත්තියේ අවහිරය, මැතකදී විදේශ කටයුතු පිළිබඳ එක්සත් ජනපද විදේශ සම්බන්ධතා කුවුන්සිලයේ ප්‍රකාශනයකින් එලිදුක්වන ලද අතර එය එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ මූලෝපාය ගැන උපදෙස් දෙයි. පර්නලය සඳහන් කළේ, “පසුගිය කාර්තුව තුළ පුරෝසියානු මාද්‍යීපයේ කළේ පවත්නා පශ්චාත් සිතල පුද්ධ නියෝගයක් ස්ථාපිත කිරීමේ ප්‍රධාන උත්සාහයන් සියලුම පාහේ පුක්කුත් ප්‍රශ්නය තුළ හිරිවී තිබේ. මක්නිසාද යත්, විතයුහු ඉතිහාසයේ අවසානය දක්වා වූ මායාවන් සහ මහා බල තරගයේ පවතින යථාර්ථයන් අතර විසන්ධී වීම එහි තියුණු ස්වරුපයෙන් දැකිය හැකි වන්නේ පුක්රේනයේ නිසාය.”

එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ උපදෙශකයින් ඉදිරිපත් කළ එකම විසඳුම වූයේ විනාශකාරී හා හයානක බව ඔප්පු කර ඇති උපන් මාර්ගය දෙශන කිරීම සහ රුසියාවට එරෙහි යුද සූදානම සහ කළාපය තුළ එක්සත් ජනපද මැදිහත්වීම තිවු කිරීමයි. වාර්තාව නිගමනය කළේ: “මේ අවස්ථාවේ දී වොෂින්ටනයේ ස්ථාන්වනයේ ස්ථාන්වනයේ පුරින් පුද්ධය ස්වේච්ඡාවය ආරක්ෂක සබඳතා ගක්තිමත් කිරීමයි... අන් සියලුම විවෘත වීමෙන් ආරක්ෂා කළ යුතුය. එසේ නොකර, රට තුළ හේ විදේශයන්හි ස්ථාවර දේශපාලන පිළිවෙතක් ප්‍රවර්ධනය කළ හැකිය යන මිත්‍යාව ප්‍රසෙකට දමන්න.”